

ISBN: 978-625-7303-78-1

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 457

Öykü

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Dizi Editörü

Aykut Ertuğrul

Yayıma Hazırlayan

Kadir Daniş

Düzeltili

Tuğba Yiğen

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Mayıs 2021
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No: 49619

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

Cihangir Mah. Güvercin Cad.

No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok

Kat: 2 34310 Haramidere -

Avcılar / İstanbul Sertifika No: 44452

Tel: 212 412 17 00

© Özgün adı *Dubliners* olan eserin tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Dublinliler

JAMES JOYCE

TÜRKÇESİ
SELMA AKSOY TÜRKÖZ

KETEBE

James Joyce

James Joyce, 1882 yılında Dublin’de doğdu. Cizvit okullarında eğitim aldı, Dublin’deki University College’da felsefe ve modern diller okudu. Henüz üniversite öğrencisiyken Ibsen’in bir oyunu üzerine kaleme aldığı uzunca yazı, *Fortnightly Review* dergisinde yayımlandı. Üniversiteden mezun olduğu 1902 tarihine kadar birçok şiiri ve kısa öyküleri çeşitli gazete ve dergilerde yayımlandı. Daha sonra Dublin’den ayrılıp Paris’e gitti, burada İngilizce dersleri verdi, aynı zamanda tıp eğitimine başladı, fakat ailevi sebepler dolayısıyla Dublin’e dönmek zorunda kalınca eğitimini tamamlamadı.

1906 yazında Roma’ya giden Joyce, yaklaşık dokuz ay boyunca bir bankada çalıştı. 1907 kışında Trieste’ye gitti ve Bertliz School’da İngilizce öğretmenliği yaptı.

1909’da İrlanda’ya döndü, bazı Avrupalı yatırımcıların yardımıyla Dublin’de bir sinema açtı, ayrıca *Dublinliler*’in yayımlanması için sözleşme imzaladı. On beş hikâyeden oluşan, ortak bir tema ve kurgusal sıralama gözetilerek yazılması sebebiyle roman olarak da değerlendirilen *Dublinliler*, 1914’te basılmıştır.

Sanatçının Bir Genç Adam Olarak Portresi adlı otobiyografik romanı, 1916 yılında yayımlandı. Eserde işlenen özgür düşünce ve bağımsızlık, ülkesi İrlanda’nın kurtuluşu ile özdeşleşir.

Büyük yankı uyandıran ve biçimsel olarak pek çok yeni teknik kullanılan *Ulysses* adlı romanı, kitap olarak 1922’de Paris’te basıldı, Dublin’de geçen bir yirmi dört saati anlatan eser, Homeros’un *Odysseia*’sı üzerine kurulmuştur.

Yazarın *Oda Müziği*, *Pomes Penyeach* ve *Toplu Şiirleri* olmak üzere üç şiir kitabı bulunmaktadır. Yazdığı tek oyun olan *Sürgünler*, 1918’de Londra’da yayımlanmıştır, Joyce’un tüm özelliklerini yansıtan ve kendi yaşamından izler taşıyan başarılı bir tiyatro eseridir.

Yazar düş içinde binlerce düşe yer verilen, çeşitli dillerin iç içe geçtiği, 1939 yayın tarihli *Finnegans Wake* adlı son romanını, 18. yüzyıl İtalyan düşünürü Giambattista Vico’nun döngüsel tarih kuramını temel alarak yazmıştır.

James Joyce, Avrupa edebiyatı üzerine yaptığı araştırmalar sonucunda simgecilik ve gerçekçilik akımlarına ilgi duydu, eserlerinde bu karşıt akımları harmanlamayı amaçladı. Aristoteles, Aquinalı Thomas ve Gustave Flaubert’in düşüncelerinden yola çıkarak estetik bir kuram geliştirmeye çalıştı. Değişik anlatım özelliklerinden esinlenerek oluşturduğu bilinç akışı tekniğiyle yirminci yüzyıl edebiyatını büyük ölçüde etkileyen yazar, 13 Ocak 1941’de Zürih’te öldü.

Selma Aksoy Türköz

Tokat, Zile’de doğdu. Birinci lisans eğitimini Selçuk Üniversitesi İ.İ.B.F Kamu Yönetimi Bölümü’nde tamamladı. Tunus Üniversitesi’nde Karşılaştırmalı Kamu Yönetimi alanında master yaptı. Daha sonra, bir yıl süreyle bulunduğu Amerika Birleşik Devletleri’nde dil eğitimi aldı. İkinci lisans eğitimini İnönü Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde bitirdi. Üçüncü lisans eğitimini yine İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nde tamamladı.

Öyküleri ve çevirileri *İtibar*, *Muhit*, *Post Öykü*, *Hece*, *Heceöykü*, *Muhayyel*, *Dergâh*, *Temmuz*, *Tahrir* ve *Karabatak* dergilerinde yayımlandı.

Ölme İçin İyi Bir Gün Değil adlı ilk öykü kitabı 2018 yılında İz Yayıncılık’tan, ikinci öykü kitabı *Aynı Yağmur* 2021 yılında Muhit Kitap’tan çıkmıştır. Edgar Allan Poe’dan çevirisini yaptığı *Kuyu ve Sarkaç*, *Şehrazat’ın Bin İkinci Gece Masalı* ve *Çalınan Mektup* adlı üç kitaplık çeviri serisi Ketebe Yayınları’ndan; Henry David Thoreau’dan çevirdiği *Yürümek* adlı kitap Kapı Yayınları’ndan çıkmıştır.

Hâlen İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arap Dili ve Belagati Bölümü’nde doktora eğitimine devam etmektedir.

İÇİNDEKİLER

Kız Kardeşler / 7
Bir Tesadüf / 17
Araby / 27
Eveline / 35
Yarıştan Sonra / 41
İki Zampara / 49
Pansiyon / 63
Küçük Bir Bulut / 73
Suretler / 89
Toprak / 103
Elim Bir Vaka / 111
Komitede Millî
Bir Bayram Günü / 123
Bir Anne / 143
Bağışlanma / 157
Ölümler / 185

KIZ KARDEŞLER

Bu sefer onun için umutlar tükenmişti, bu inen üçüncü felçti. Kaç gece üst üste evin önünden geçip durdum (tatil zamanıydı), her seferinde pencerenin cılız, belli belirsiz ışıyan çerçevesini gözlemiştim. Eğer ölmüş olsaydı, diye düşündüm, karanlık perdenin üzerine düşen mumların yansımasını görürdüm, çünkü cesetlerin başına iki mumun dikildiğini biliyordum. Bana sık sık “sayılı günü kaldığını” söylerdi, ben de bunların öylesine söylenmiş sözler olduğunu düşünürdüm, meğer haklıymış. Her gece gözlerimi yine o pencereye diktiğimde kendi kendime usul usul “felç” kelimesini mırıldanıyordum. Kulaklarım da hep tuhaf tuhaf çınlayan kelimeyi, Öklid’deki “gnomon” ya da ilmihaldeki “simony” kelimesi gibi. Ama şimdi habis ve günahkâr bir varlığın adıymış gibi geliyor bana. Nutkum tutuluyordu korkudan, yine de ona daha yakın olma ve ölümcül neticeyi görme arzusuyla yanıp tutuşuyordum.

Akşam yemeği için aşağıya indiğimde yaşlı Cotter, ocağın önünde sigarasını tütürüyordu. Teyzem çorbamı koyarken kaldığı yerden devam eder gibi konuştu:

---

* Güneş saatinin üzerindeki iğne. (Dipnotlar mütercimindir.)

** Kutsal şeylerin menfaat olarak satılması veya satın alınması.

“Hayır, tam öyle oldu diyemem... fakat tuhaf bir şeyler vardı... onunla ilgili esrarengiz bir şeyler... Ne düşündüğümü söyleyeyim size...”

Piposundan bir fırt çaktı, şüphesiz kafasındakileri ölçüp tartarken. Yorgun yaşlı gerzek, onunla ilk tanıştığımızda nispeten daha ilginç biriydi, aylıp bayılmalardan ve solucanlardan bahsedirdi, çok geçmeden ondan ve bitmek tükenmek bilmeyen içki imalatı hikâyelerinden gına geldi.

“Bununla ilgili bir tahminim var.” dedi. “Bence onlardan biri... acayip durumlar... ama söylemesi zor.”

Tahminini bize söylemeden yine pipoyu içmeye devam etti. Daldığımı görünce şöyle dedi bana:

“Şeyy, bunu duyduğuna üzüleceksin ama eski arkadaşın göçtü.”

“Kim?” dedim.

“Peder Flynn.”

“Öldü mü?”

“Mr. Cotter daha yeni söyledi bize, evinin önünden geçerken öğrenmiş.”

Tüm gözlerin üzerimde olduğunu bildiğimden haberi umursamazmış gibi yemeğimi yemeye devam ettim. Eniştem, yaşlı Cotter’a, onunla aramızdaki hukuku açıkladı.

“Delikanlıyla o çok iyi ahbaptılar. Yaşlı adam ona çok şey öğretti, bir kenara kaydedin, onun için büyük emelleri olduğunu da söylediler.”

“Allah rahmet eylesin,” dedi teyzem dini bütün bir tavırla.

Yaşlı Cotter, bir süre beni süzdü. Boncuk gibi kara küçük gözleriyle ölçüp tarttığını hissettim, fakat ona bakmamdan hoşnut olmasın diye gözlerimi tabağımdan kaldırmadım. Piposunu içmeye devam etti ve sonunda görgüsüzce şömineye tükürdü.

“Benim kendi çocuklarım olsaydı,” dedi, “böyle bir adamla pek düşüp kalkmalarını istemezdim.”

“Bunu söyleyerek ne kastediyorsunuz?” diye sordu teyzem.

“Demem o ki bu durum çocuklar için pek münasip değil. Bana kalsa genç bir delikanlı akranlarıyla koşup oynamalı, diğerleriyle değil... Haksız mıyım Jack?”

“Bana göre de öyle.” dedi eniştem, “Bırak dibe vursun ki üste çıkabilsin. O Rosicrucian’a hep söylediğim de bu zaten, kültür-fizik yap. Ben daha tıfilken her Allah’ın günü soğuk suyla yıkanırdım yaz kış demeden. O yüzden şimdi çelik gibiyim. Öğrenmenin sonu yok...” Sonra, “Mr. Cotter kuzu incikten bir parça ister belki,” dedi teyzeme.

“Yok, yok, istemem.” dedi yaşlı Cotter.

Teyzem yemeği ocaktan alıp masaya koydu.

“Bunun çocuklar için ne sakıncası var ki? Mr. Cotter?” diye sordu.

“Ne zararı olmaz ki,” dedi yaşlı Cotter, “onlar her söylenene inanırlar. Malumunuz, çocuklar bu tür şeylerden çok etkilenirler.”

Öfkeyle bir laf ederim endişesiyle ağızma çorba tıktırdım. Münasebetsiz ihtiyar, patlıcan burunlu ahmak!

Sabahı sabah ettim. Beni çocuk yerine koyduğu için yaşlı Cotter’a kızgındım, yarım kalmış lafiyla nelere gönderme yaptığını bulmak için kafa yordum. Odamın karanlığında yine felçli adamın kireç gibi yüzü gözümün önüne geldi. Yorganı kafama çekip Noel’i düşünmeye çabaladım ama kireç yüzü peşimdeydi. Diliyle dişi arasında bir şeyler mırıldanıyordu, bir şey itiraf etmek istediğine yordum bunu. Kanımın damarlarımdan çekildiğini, iki arada bir derede kaldığımı hissettim, hâlâ beni bekliyordu. Mır mır ederek itiraf etmeye başladı. Niçin durmadan gülümsediğini ve dudaklarının tükürükten